

Sygnatura akt VIII Ga 248/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 29 lipca 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko B. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum

w S. z dnia 7 marca 2016 roku, sygnatura akt XI GC 158/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.936,60 (pięć tysięcy dziewięćset trzydzieści sześć 60/100) złotych z ustawowymi odsetkami od kwot: 5.075,60 złotych od dnia 10 września 2015 roku, 861,00 złotych od dnia 15 października 2015 roku, oddala powództwo w pozostałej części, zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.467,00 (tysiąc czterysta sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.450,00 złotych tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygnatura akt VIII Ga 248/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie oddalił powództwo S. P. o zasądzenie od pozwanego B. K. kwoty 5.937 złotych z odsetkami ustawowymi od kwot: 5.075,60 złotych od dnia 10 września 2015 roku, 861 złotych od dnia 8 października 2015 roku oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Uznał, że powód nie wykonał zobowiązania wynikającego z umowy, na którą się powołał, bowiem dostarczył inne drzwi zewnętrzne oraz drzwi wewnętrzne, niż te, które miały być przedmiotem sprzedaży zgodnie z umową, tym samym pozwany mógł skorzystać z przepisów o rękojmi za wady rzeczy, nie miał przy tym obowiązku wyznaczenia powodowi terminu do usunięcia wad polegających na złym wymierzeniu otworów i wykonaniu drzwi o zbyt dużym rozmiarze, bowiem wady te były nieusuwalne. Wprawdzie powód dostarczył pozwanemu dopasowane drzwi jednak na podstawie już innej umowy, bowiem dostarczone drzwi były jednoskrzydłowe, zaś pozwany zamówił dwuskrzydłowe. Powód nie wycenił dostarczonych drzwi.

W apelacji od tego wyroku pozwany zaskarżył wyrok w całości i zarzucił naruszenia przepisów postępowania, to jest: art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów bez wymaganej wszechstronności, z

pominięciem zasad logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, skutkujących przyjęciem, że przedmiotem umowy był sprzedaż drzwi o wymiarach „pasujących” do otworów drzwiowych w remontowanym przez pozwanego budynku; błędnym ustaleniem, że pozwany wielokrotnie wskazywał powodowi, że ten wykonuje nieprawidłowo pomiary otworów drzwiowych do zamawianych drzwi zewnętrznych, co jest sprzeczne z dowodami z zeznań powoda i świadka S. S. oraz treścią oferty powoda; błędnym ustaleniem, że powód zdecydował się poszerzyć otwory drzwiowe celem montażu drzwi zewnętrznych, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że to pozwany poszerzył otwory i zamontował drzwi wewnętrzne jak też zamontował drzwi zewnętrzne; błędnym ustaleniem, że powód przyznał, że nie da się zamówić drzwi bez wcześniejszych pomiarów, podczas gdy powód wskazał jedynie, że pozwany pierwotnie chciał zamówić drzwi na telefon, a powód twierdził, że trzeba dokonać pomiarów; błędnym ustaleniem, że zaakceptowanie przez pozwanego drzwi zewnętrznych po ich przerobieniu oraz ich zamontowanie było przedmiotem nowej umowy pomiędzy stronami, która nie była objęta niniejszym postępowaniem, podczas gdy pozwany nie kwestionował wcześniej uzgodnionej ceny przed zamontowaniem przerobionych drzwi, co więcej, własnymi środkami te drzwi zamontował i nie złożył żadnej reklamacji; [pominięciem, że pozwany w kosztach własnej działalności gospodarczej uwzględnił faktury wystawione przez powoda, dotyczące również tych drzwi, których cenę pozwany w toku procesu kwestionował.

Skarżący zarzucił też naruszenie prawa materialnego, to jest art. 627 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie wskutek przyjęcia, że w zakresie wykonania przez powoda pomiarów otworów, w których drzwi miały zostać zamontowane, zobowiązanie należy kwalifikować jako umowę o dzieło, podczas gdy brak było jakichkolwiek ustaleń stron w przedmiocie wynagrodzenia za dokonane pomiary, oraz że powód żądał bądź oczekiwał wynagrodzenia; art. 637 k.c. poprzez błędne zastosowanie, choć przepis ten został uchylony z dniem 25 grudnia 2014 roku, a zatem nie mógł mieć zastosowania w niniejszej sprawie, niezależnie od tego, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży.

Z ostrożności powód zarzucił naruszenie art. 557 k.c. w zw. z art. 556¹ k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy pozwany na chwilę złożenia zamówienia wiedział o wszystkich wymiarach drzwi zewnętrznych a mimo to zamówił te drzwi, wiedząc jednocześnie, że nie będą pasować do otworów drzwiowych w budynku, w którym miały zostać zamontowane; obrażę art. 354 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy należyta staranność po stronie pozwanego a także dbałość o własne interesy nakazywała pozwanemu współdziałanie z powodem, przede wszystkim w czasie dokonywania pomiarów; naruszenia art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c., przez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia kosztów wytworzenia drzwi zamontowanych w budynku pozwanego (po ich przerobieniu), w sytuacji przyjęcia przez Sąd, że pozwany zaakceptował drzwi oraz ich montaż po ich przerobieniu, jednak brak było dowodów na okoliczność wartości drzwi jednoskrzydłowych.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Odpowiedzi na apelację nie wniesiono.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 505¹¹ k.p.c. sąd drugiej instancji nie przeprowadza postępowania dowodowego z wyjątkiem dowodu z dokumentu, chyba, że apelację oparto na późniejszym wykryciu okoliczności faktycznych lub środkach dowodowych, z których strona mogła skorzystać przed sądem pierwszej instancji. W niniejszej sprawie nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia dowodu z dokumentu, już choćby z tego względu, że sąd przeprowadził dowody z wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a nowych nie złożono. Nie doszło też do sytuacji oparcia apelacji na nowych faktach i dowodach.

Zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Trzeba przy tym pamiętać, że w granicach zaskarżenia sąd odwoławczy musi badać prawidłowość stosowania przez Sąd

pierwszej instancji prawa materialnego, niezależnie od tego, czy apelujący podniósł w tym zakresie jakiegokolwiek zarzuty (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008, III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55).

Przechodząc do zasadniczych rozważań i uwzględniając powyższe reguły, należy odnieść się do dokonanego przez Sąd pierwszej instancji ustalenia stosunku prawnego wiążącego strony. Trzeba przy tym powiedzieć, że zarzutem materialnym a nie naruszenia procedury, jest podniesiony w apelacji zarzut błędnego przyjęcia, że akceptacja przez pozwanego drzwi zewnętrznych dostarczonych przez powoda po ich przerobieniu była przedmiotem nowej umowy.

Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda nie znajduje oparcia w umowie powołanej w pozwie, doszło bowiem do nawiązania nowej umowy i na jej podstawie powód wykonał świadczenie, za które domagał się zapłaty w niniejszej sprawie, umowy tej jednak nie powołując, a przy tym nie wnosząc żądania z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. Kwalifikacji tej nie sposób podzielić. W aktach sprawy znajduje się oferta powoda, natomiast fakt dostawy drzwi, które odpowiadały danym z tej oferty, a następnie przerobienia części z nich, świadczy o tym, że strony realizowały zawartą umowę, nie zaś nawiązały nową, odrębną od wyrażonej ofertą powoda i jej przyjęciem przez pozwanego. Można jedynie mówić o modyfikacji już zawartej umowy, polegającej na ponownym dostarczeniu drzwi już przerobionych, gdy okazało się, że pozwany ich nie zamontuje, zaś powód zgodził się na tą przeróbkę. Należy dodać, że nic nie wskazuje na zmianę umowy co do kwoty wynagrodzenia ustalonego zgodnie z ofertą. Ponieważ jednak doszło do uzgodnionej pomiędzy stronami przeróbki dwojga drzwi zewnętrznych, to świadczenie to musi być traktowane jako dodatkowa czynność strony zobowiązanej do świadczenia niepieniężnego, tym samym stanowiąca podstawę do wzajemnego świadczenie pieniężnego. Należy dodać, że pozwanie kwestionował wysokości kwoty z tego tytułu.

Nie sposób też przyjąć, że kwalifikacja umowy zawartej przez strony obejmowała dokonanie pomiarów w celu sporządzenia oferty dostarczenia drzwi zgodnie z zapotrzebowaniem pozwanego. Trafny jest wobec tego zarzut błędnej kwalifikacji umowy stron, podniesiony w apelacji. Trzeba pamiętać, że pomiary, które Sąd Rejonowy zakwalifikował jako element świadczenia przyjmującego zamówienie z umowy o dzieło, zostały dokonane przed złożeniem przez powoda oferty, a więc nie były odrębnym świadczeniem, tylko czynnością wstępną, pozwalającą na przedstawienie oferty z podanymi wymiarami oraz wskazaniem sposobu otwierania drzwi.

Powód wyjaśnił, że konieczność pomiarów wiąże się z wątpliwościami klientów co do określenia sposobu otwierania drzwi. To wyjaśnienie odpowiada doświadczeniu życiowemu. Istotnie, nabywcy drzwi mogą mieć trudności z określeniem strony ich otwierania (lewa, prawa), zwłaszcza biorąc pod uwagę to, że drzwi mogą się otwierać zarówno na zewnątrz, jak i do wewnątrz. Powodowi można byłoby postawić zarzut nienależytego wykonania umowy, gdyby oferował drzwi szersze niż szerokość konstrukcji, w której drzwi mają być zamontowane. Tak w niniejszej sprawie nie było – dowodzi tego dokumentacja zdjęciowa: k. 23, 24. Nic nie wskazuje na to, że powód miał wiedzę na temat charakterystyki konstrukcji i granic możliwości poszerzenia otworów na drzwi w ramach ściany, w której miały być one osadzone. Nie można też przyjąć, że powód, jako sprzedawca, miał w świetle art. 535 § 1 k.c. obowiązek fachowości w zakresie samej produkcji i montażu drzwi.

Konsekwencją powyższego jest to, że to pozwany podejmował ostateczną decyzję co do wyboru drzwi, w tym również co do ich wymiarów. Rzeczą pozwanego było odnieść się do otrzymanej oferty, również poprzez zgłoszenie wątpliwości lub zastrzeżeń co przydatności oferowanego towaru. Charakterystyczne jest to, że pozwany nie korzystał w tym celu z fachowej pomocy, bazując na nieweryfikowanej ofercie sprzedawcy.

Mając na uwadze powyższe należało przyjąć, że powód ma prawo do świadczenia wzajemnego zgodnie z umową, a także do żądanej przez niego zapłaty za świadczenie dodatkowe, wynikające z modyfikacji umowy zawartej na podstawie przyjęcia oferty powoda nr 131-2015. Pozwany nie przedstawił własnego wyliczenia, które poddawałoby w wątpliwość wysokość dochodzonego roszczenia, zwłaszcza w sytuacji, gdy dochodzona kwota została uzgodniona w umowie stron, zaś w zakresie kosztów przeróbki drzwi nie kwestionowana co do wysokości przez pozwanego. Trzeba przy tym zaznaczyć, że pozwany nie powoływał się na przepisy o rękojmi za wady, a w szczególności nie złożył reklamacji zaś w jej ramach oświadczenia o obniżeniu ceny (art. 560 § 1 k.c.), ani nie powołał się na badanie rzeczy w odpowiednim czasie (art. 563 § 1 k.c.).

W związku z tym należało przyjąć, że żądanie pozwu jest słuszne w zakresie należności głównej oraz co do odsetek od kwoty 5.075,60 złotych. Jeśli chodzi o odsetki od kwoty 861 złotych, to powód mógł ich żądać dopiero od dnia 15 października 2015 roku, na ten dzień należało bowiem określić początek opóźnienia w zapłacie tej kwoty, z uwagi na to, że datę doręczenia faktury na wymienioną kwotę, wysłanej pozwanemu w dniu 5 października 2015 roku, należało określić – przyjmując zwyczajowy obrót pocztowy – na dzień 12 października 2015 roku, zaś wskazany w fakturze (...) dniowy termin na dzień 14 października 2015 roku.

Tym samym, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. należało zmienić zaskarżony wyrok poprzez zasądzenie w sposób wskazany wyżej i oddalenie powództwa w pozostałej części. Orzekając o kosztach za każdą z instancji należało uwzględnić zasadę odpowiedzialności stron za wynik postępowania - art. 98 § 1 k.p.c., oraz stosując normę art. 100 k.p.c. w sytuacji gdy powód uległ jedynie w minimalnym zakresie, i w związku z tym zasądzić od pozwanego na rzecz powoda zwrot poniesionych kosztów procesu za obie instancje. W postępowaniu pierwszoinstancyjnym koszty te objęły opłatę sądową, wynagrodzenie adwokackie na podstawie § 6 pkt 4 obowiązującego jeszcze w tej instancji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz koszt opłaty skarbowej od udzielonego adwokatowi pełnomocnictwa. W postępowaniu apelacyjnym koszty te obejmują opłatę sądową od apelacji oraz wynagrodzenie adwokackie na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 2 pkt 4 w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.